
TÉKA TÉMA

A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖNYVTÁROSOK HÍRADÓJA

XX. évfolyam, 2. szám, 2009. március-április

Internet fiesta a Komárom-Esztergom megyei könyvtárakban

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség az idén 10. alkalommal kérte a könyvtárak csatlakozását a hazai internet fiestához, amely az internet szolgáltatásainak, lehetőségeinek népszerűsítését szolgálja. 2009-ben három témát jelöltek meg a programszervezéshez: *Könyvtárakból az ügyfélkapun át*, *Könyvtárak az e-tanulásért*, valamint *Virtuális könyvtár – virtuális szolgáltatások*. Magyarországon 168 település 260 intézménye regisztrálta magát összesen 1158 programmal (kiállítás, beszélgetés, előadás, játék, vetélkedő, bemutató, pályázat).

A József Attila Megyei Könyvtár 2009-ben már tudatosan készült a fiestára. Ennek eredményeképpen hívta fel a megyében működő könyvtárak figyelmét a lehetőségre, de neheztette a szervezést a szövetség későn közzétett felhívása. Mégis akadtak néhányan, akik csatlakoztak hozzá. A megyei könyvtár mellett a Tarjáni ÁMK Általános Iskola Könyvtára, valamint Vértesszőlős Községi Könyvtára szervezett programokat. Ennek köszönhetően Komárom-Esztergom megye feljebb került a ranglétrán a három településén regisztrált három intézményében megrendezésre kerülő 17 programjával. A megyei rendezvényeken összesen 133 főt tudunk megszólítani, meginvitálni.

A József Attila Megyei Könyvtár az ajánlásokat figyelembe véve igyekezett minden korszályt megszólítani. 2009. március 23-31. között tizenhárom programmal, ötlettel vett részt a rendezvénysorozatban. Eddigi netanfolyamosait az adott időszak alatt kétszer is visszahívta, hogy az előzőleg megszerzett alapvető ismereteiket kibővítsék, újabb honlapokkal és lehetőségekkel ismerkedhessenek meg. Más alkalommal a Magyarország.hu oldalát mutatta be Fátrai Erzsébet és igyekezett

bevezetni őket az ügyfélkapu használatába. A gyakorlat orientált, projektoros bemutató előadásokon – a SINOSZ megyei szervezetével ápoltt kapcsolatnak köszönhetően, - a siketek és nagyothallók is részt vettek. Számukra különös jelentőséggel bírnak az online ügyintézésrel összefüggő ismeretek és a jártasság megszerzése e szolgáltatások használatában.

A Helyi Információs Társadalmi Klub tagjainak *Interneten elérhető könyvtári szolgáltatások* címmel a kollégák bemutatták a megyei könyvtár honlapját, az arról elérhető adatbázisokat és könyvtári közös katalógusokat, a Textlibet és az EBSCO-t. Az informatikával foglalkozó, azt oktató szakemberek, kutatók figyelmét ezzel láthatóan a munkájukat nagyban segítő eszközök használatára sikerült felhívni.

A szülők számára *Gyermekeink és az internet: a szülő felelőssége gyermeke fejlődésében* című, Apsitos István-előadásra viszont alig volt érdeklődő, holott gyermekeink fejlődését nem kis mértékben befolyásolja a számítógép, az internet és a rajtuk keresztül elérhetővé tett játékok, információk, azok minden veszélyforrásával együtt. Ennek ellenére nem tiltani kell a számítógép és az internethasználatot, hanem segíteni kell őket annak okos kihasználásában. A szülők azonban saját elfoglaltságaik miatt eleve nem szánnak időt gyermekeikre. Sajnálatos, hogy a hallottaknak éppen azok nem voltak fültanúi, akiket érintett.

A gyermekkönyvtár a fiestára külön menüpontot hozott létre honlapján, elérhetővé téve a programsorozathoz fűződő összes információt. Ezzel megteremtette a lehetőségét annak is, hogy a gyerekek a könyvtár saját kezdeményezései mellett akár az országos versenyekben is részt vehessenek. Helyben az internet fiesta

ideje alatt két online játékban vehettek részt a kicsik és nagyok. Az *Óperenciás tengeren is túl* és *Sztorira fel!* címmel egy megkezdett mese, illetve történet folytatását találhatták ki szabadon és írhatták meg öt-hat soros szakaszonként. Az e-mailben beküldötteket a gyermekkönyvtár folyamatosan töltötte fel a honlapra. A „fiestamese” igazi népmese jelleget öltött, a nagyok története pedig eljutott egy lezárható szakaszig. Szintén a programsorozat részeként és az adott egy hét alatt a vállalkozó kedvűek *neTikett TOTO*-t tölthettek ki. Mindhárom játék legügyesebbjei apró ajándékokat kaptak.

Két pályázat kiírására is sor került. Egyrészt *Tervezz LOGÓ-t!* országos felhívással a megújításra váró gyermekkönyvtári honlap új logójára tehettek javaslatot a 7-14 évesek. A pályamunkáknak tükrözniük kellett azokat az értékeket, azt a szellemiséget, amelyeknek a jövő könyv- és információtára meg kell, hogy feleljen. Másrészt *Komárom-Esztergom megye legjobb honlapjának* címére a 14-16 év közöttiek pályázhattak olyan saját készítésű, küllémükben és tartalmukban is igényes, sokszínű honlapokkal, amelyek a korosztály érdeklődésére számot tarthatnak. A jutalmazást szponzorok felajánlásai segítették.

A Tarjáni ÁMK Általános Iskola Könyvtára először kapcsolódott az országos internet fiesta rendezvényeihez. Március 23-án és 27-én „Nagy-Net” programot szerveztek tíz fővel. Mindkét foglalkozás előadója Marxné Benyőcs Viktória volt, az iskola egyik számítástechnikai szakembere. Első alkalommal ismerkedtek a számítógéppel, Tarján honlapjával, más közösségi portálokkal és megtanultak e-mail fiókot

létrehozni. Második alkalommal megnézték e-mail fiókjukat és leveleket küldtek egymásnak. Megismerkedtek a Google-lal, húsvéti recepteket böngésztek, majd próbálkoztak tartalmak lementésével és nyomtatással is. A „Nagy-Net” népszerűsége miatt a későbbiekben havonta egy alkalommal klubfoglalkozást szerveznek. Március 25-én szerdán *Mesés internet kicsiknek* címmel érdekes weboldalakat kerestek a gyerekek, mesét hallgattak, rajzoló programmal rajzoltak. Talán újszerűsége miatt jöttek csak el négyen, de valószínűleg jó benyomásaikról számolnak majd be társaiknak.

Vértesszőlős Községi Könyvtára az öregek napközi otthona tagjai és munkatársai számára szervezett fiestaprogramot. Mórocz Tamás informatikatanár és az önkormányzat rendszergazdája színvonalas előadás és gyakorlati oktatás keretében ismertette meg az érdeklődőket az internet lehetőségeivel. A négyórányi programon összesen 13 fő vett részt.

A községi könyvtárosok joggal lehetnek büszkéek arra, hogy szerény eszközeikkel, de képviseltették magukat az országos megmozdulásban. Jó példa az övék arra is, hogy a falakon kívül, más intézményekkel összefogva hogyan lehet felhívni a meglévő és a potenciális olvasók figyelmét a könyvtárra, és hogyan lehet segítő kezét nyújtani akár a kor követelményeihez nehezen felzárkózó idősebb generációnak.

Kissné Anda Klára (József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya), Bula Imréné (Községi és Iskolai Könyvtár, Tarján), Feketsné Kisvarga Anita (Községi Könyvtár, Vértesszőlős)

Házi feladat, azaz gondolatok Merész Elektől

A tavalyi könyves vasárnapon a József Attila Megyei Könyvtár az utcákra is kivonult. Megszólítottuk a járóelőket, a lehető legtöbb potenciális olvasó bizalmát igyekeztünk elnyerni. Ennek köszönhetően sokan betértek, beiratkoztak, de nem mindegyikük olyan lelkes és rendszeres könyvtárlátogató, mint az alábbi sorok írója. Ő valóban kiaknázza minden szolgáltatásunkat. Interneten való jártassága hagyott némi kívánnivalót maga után, de élt a kollégák által felajánlott lehetőséggel, hogy a megyei könyvtár net-tanfolyamán részt vegyen. Az órákon az a cél, hogy az érdeklődők képesek legyenek eligazodni az interneten, elsajátítsák az infor-

mációszerzés módjait, valamint megtanuljanak e-mailezni. Az első néhány alkalom után a szokásos házi feladat, hogy egy tízsoros elektronikus levelet írjanak oktatójuknak. Hogy miért érdekes Merész Elek e-mailje? Többek között, mert olvasóként igazolja munkánk értelmét, célját és minőségét. Szívesen tesszük közzé mindenki örömére.

„Tehát az első lecke, a tíz soros e-mail megírása. A legnehezebb feladat számomra a gépeles! Irigykedve bámulom tanfolyamtársaimat, kik nagyon ügyesen gépírnak. Meglepő, hogy a tanfolyamon az idősebb generáció intenzíven jelen van. Ez nagyon pozitív jelenség, hiszen az

„információs társadalomban” minden korosztálynak meg kell jelenni. Talán nem minden nagymama fog a neten profi módon szörfölni, de ha annyit elér, hogy alapjaiban megismeri a technológiát, talán nem nézi majd ferde szemmel unokáját, hogy az órák hosszan a gépet nyúzza. Esetleg, ha információt keres, ő is leül a gép elé. A sokat emlegetett információs szakadékból széles rétegeknek kellene kijutni. Ez bizony nem egyszerű feladat. Sok embernél az információkeresés vágya is hiányzik, ennek előbb ki kell fejlődni, az információ megszerzés technikája csak ezután következhet.

Az információs szakadékról regényt írhatnék, hiszen azt magam is jól ismerem. Egy kicsi kis faluban élek (Bodmér-Fejér megye), és hosszú ideig éltem a világ zajától elzárva, mígnem egy őszi napon (országos könyvtári napok) egy könyvtáros szívélyes és határozott invitálására könyvtári tag lettem. Azóta szorgalmasan látogatom a József Attila Könyvtárat. Ha tehetem, minden héten elkerékpározom Tatabányára. Az a hely, a könyvtár, valóságos információs paradicsom! Azt nem állíthatom, hogy kijutottam

az információs szakadékból, de a könyvtár segítségével sikerült felkapaszkodnom a szakadék szélére, és így alkalom adtán aztán ki tudok kukucskálni a nagyvilágba!

Könyvek, folyóiratok, internet... és persze a könyvtárosok (értsd könyvtárban dolgozók, ruhátáros néni, könyvtáros, mindenki) nagyon kedvesek, segítőkészek, pedig nyilván nem tartozom az ingyenc látogatók közé. Nem hoznak izgalomba a szépirodalom remekei és nem szoktam elmerülni a kortárs írók műveiben sem. Ennek ellenére jól érzem magam a könyvtárban, színvonalas a környezet és látogatócentrikus a személyzet. Csodálom a könyvtárosokat, hogy a mai emberfaló világban tudnak kedvesek lenni és mindenkihez mosolyogva szólni. Néha ki kellene menniük az utcára, és meg kellene tanítaniuk az embereket mosolyogni, esetleg tanfolyamot kellene tartaniuk. Nos így esett, hogy nálam a könyvtárosok vezetik a népszerűségi toplistát. Üdvözzel: merészelek”

Kissné Anda Klára

József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya

Könyvtár és honismeret, helytörténet

A Komárom-Esztergom Megyei Honismereti Egyesület április 14-én tartotta évi rendes közgyűlését Lábatlanon. A csodálatosan felújított Gerenday-ház adott otthont a rendezvénynek.

Kovács Lajos elnök köszöntötte a megjelenteket, akik kézbe kapták az egyesület 2008. évi beszámolóját. Az elnök szóbeli értékelésében ellentmondásosnak nevezte a szervezet helyzetét. Miközben energiánk nagy részét lefoglalta az Iskola és Honismeret Országos Konferencia, nem sikerült az egyesület körüli jogi formákat rendezni. Az alapszabály módosítása, a névváltoztatás, a pénzügyi stabilizáció még előttünk álló feladat. Az egyik oldalon sikeres és hasznos bemutatkozásokon jeleztük tevékenységünket, másrészt a létünkért is harcoltunk. A jogi előírásoknak megfelelően folytatjuk az alapszabály módosítását, kezdeményezzük egyesületünk elnevezését Péczeli József felvilágosodás kori komáromi tudós, irodalom-szervezőről.

Az elmúlt időszakban a felmerült nehézségek miatt megyei összejöveteleket, együttműködést segítő kölcsönös látogatásokat nem sikerült szervezni. Ezért idén két kihelyezett rendez-

vényt tervezünk. Az egyik a május 18-án Tatabányán, a József Attila Megyei Könyvtárban tartandó összejövetel. Itt a helyismereti gyűjteménnyel, kutatási lehetőségekkel, forrásokkal ismerkedhetnek meg az egyesület érdeklődő tagjai. Egy később véglegesítendő időpontban a Bajna környéki térség helytörténeti mutatókat mutatják be értékeik mentésének gyakorlati tapasztalatait. A József Attila Megyei Könyvtár és a civil szervezet szorosabb együttműködését szolgálja majd az a megállapodás, amely lehetővé tenné a könyvtár szerveréről elérni az egyesület honlapját. Országos pályázat keretében keressük ehhez az anyagi megoldást.

A megyei Honismereti Egyesület pénzügyi helyzete kiadványok megjelentetését nem teszi lehetővé. Ugyanakkor a könyvtárral közösen gondolkodunk azon, hogy a két évente megjelenő megyei könyvtári évkönyvben erőteljesebben jelenhessen meg a helytörténeti tematika. Célként tűztük ki a Honismeret és az Új Forrás, illetve a Honismereti Szövetség könyvtára és a helyi műhelyek közötti kooperációt is. 2009 őszén (október-november hónap) kívánjuk megrendezni a kiadványszervezők orszá-

gos konferenciáját Esztergomban. Szorgalmazzuk az országos rendezvényeken való részvételt mind a felnőttek, mind az ifjúság számára rendezett találkozók, pályázatokon. A rendezvények mellett folytatni kell az egyesület-építést is.

Ezek azok a kérdések, feladatok, amelyekről határozott a szövetség. A hivatalos program utáni beszélgetésen is sok értékes gondolatnak adtak hangot a résztvevők. Ezek között szerepelt, hogy a honismereti bibliográfiát megyei vonatkozásban teljesebbé kellene tenni, továb-

bá az is, hogy próbáljuk megkeresni a kapcsolódási lehetőségeket a hivatalos tudományosság és a helytörténet között. Elhangzott, hogy az utánpótlás-nevelés gondjain is próbáljon segíteni a maga lehetőségeivel a honismereti mozgalom és egyesület.

A fentieknek megfelelően fogadta el 2008. évi szakmai és pénzügyi beszámolóját, szavazta meg idei munkatervét a Komárom-Esztergom Megyei Honismereti Egyesület.

Dr. Horváth Géza
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya

Somorján jártunk

Április 17-én a váci és győri könyvtár invitálására az MKE Komárom-Esztergom megyei Szervezetének tagjai is részt vehettek a hazai és a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének közös szakmai konferenciáján. A *Közép-európai könyvtárak a XXI. században* című szakmai programon három fővel voltunk jelen, amelyet a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézetben rendeztek.

Elsőként Bartos Éva, a Könyvtári Intézet igazgatója beszélt a korszerű könyvtár helyéről a kulturális intézmények sorában. Nyugati példákat is említett, amelyek között sok olyan modern szolgáltatás és könyvtárhasználó-barát törekvés található, amelyeket érdemes lenne meghonosítani Magyarországon is. Hangsúlyozta, hogy nagyobb szerepvállalásra lenne szükség a könyvtáraknál az élethosszig tartó tanulás és az iskolarendszeren kívüli oktatás vonatkozásában. Beszámolt az ODR továbbfejlesztésének tervéről, elektronikus dokumentumaink külföldre történő szolgáltatásáról.

Takáts Béla, az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének elnöke az informatika korában működő könyvtárak megváltozott szerepéről beszélt. Bevezetőjében felvázolta az infrastrukturális fejlődéssel járó új körülményeinket: az integrált rendszerek adta lehetőségeket, szélesedő eszközparkunkat (szkenner, digitális fényképezőgépek, speciális számítógépes programok), amelyek újabb aspektusból is hozzájárulhatnak feladataink, céljaink megvalósításához. Hangsúlyozta, milyen fontos figyelni a folyamatos rend biztosítására könyvtárainkban, hiszen elektronikus katalógusaink megmutatják ugyan, hogy a keresett dokumentumok kölcsönözhetőek, azonban ha rendszere-

sen előfordul, hogy ennek ellenére mégsem tudjuk szolgáltatni azokat, az bizony nem vet jó fényt intézményeinkre. Felhívta a figyelmet a pontosabb bibliográfiai leírások készítésének szükségességére. Beszélt azokról a dokumentumokról, amelyeket digitalizálni kell (aprónyomtatványok, cikkek, képeslapok, szak- és szépirodalom), de nem lenne szükséges mindenhol, mindenre kiterjedően. A gyakorlat nem egységes, el kellene határolni az egyes könyvtártípusokban digitalizálandó anyagok körét. Elhangzott, hogy könyvtáraink részvétele a számítógépfelhasználó-képzésben igen hasznos kollégáink részére is, mert rendszerezzük tudásunkat, és összefogottabbá válik beszédünk. Szó esett még a szerzői jog alkalmazásának problematikájáról.

Hangodi Ágnes a versenyképes könyvtáros szakmai és emberi kvalitásairól, a könyvtárosok partnerségi kultúrájának fejlesztéséről beszélt. A tavalyi *Versenyképes könyvtár – Versenyképes könyvtáros* konferencián már hallhattuk a CERTIDoc európai információs szakembereket minősítő programját, az elvárt kompetenciákat.

Délután a szlovákiai szervezet alelnöke, Végh Norbert a szlovák kulturális kormányzat könyvtárfejlesztési elképzelései közül sorolt néhányat. Elsőként a TopWebLib-ről beszélt, amely a cseh és szlovák könyvtári honlapok összehasonlító versenye, majd a szlovák támogatási rendszerről, amelyben 6-7 éve könyvvásárlási programokat, különféle könyv népszerűsítési akciókat ösztönöznek. Bemutatta a vakok és gyengén látók könyvtárának honlapját, 400 hangoskönyvből álló elektronikus könyvtárát. Megkérte a hallgatóságot, hívjuk fel a

magyarországi szlovák nemzetiségek figyelmét a honlapról meghallgatható szlovák nyelvű irodalomra, folyóiratokra (<http://www.skn.sk>). Figyelmünkbe ajánlotta a Google friss fejlesztésű fordítóprogramját, amelynek segítségével szlovák nyelvtudás nélkül is megismerhetők szolgáltatásaik. A program ingyenes és gyors, bár kiváló teljesítmény nem várható az automatikus fordítástól (<http://translate.google.com/>).

Végh Norbertet Bakos Klára követte. Napjaink legfontosabb könyvtárszakmai kérdéseiről és feladatairól beszélt európai viszonylatban. Ismertette, milyen nagy törekvések tapasztalhatók az Európai Unióban a kultúra támogatására, holott – nemzeti hatáskörben lévén – elméletileg hazai forrásokból kellene csupán finanszírozni. Ennek kapcsán érintette az Európai Digitális Könyvtárat, amely 27 ország több ezer könyvtárának digitális gyűjteményéből jött létre, és amely egyszerre több könyvtártípus dokumentumait szolgáltatja. Beszédében szó esett még az európai könyvtári törvényekről, illetve arról, hogyan jelenik meg a könyvtárak társadalmi szerepe az Európai Unió politikájában. Felhívta a figyelmet a szerzői jog európai szintű összehangolásának szükségességére, továbbá az információhoz való hozzáférés szabadságának kiemelt fontosságára. Előadásában kitért az IFLA és az EBLIDA közelmúltbeli konferenciáira, így szóba került a tudásmenedzsment, az esélyegyenlőség és a digitalizálás fontossága. Elhangzott, hogy a gazdasági világválság idején fokozottan szükséges fejleszteni a közösségi kulturális-információs központokat. Az MKE elnöke hangsúlyozta azt is, hogy a digitális írástudás fej-

lesztése, elektronikus archívumok létrehozása mellett a hagyományos dokumentumok olvasásának ösztönzése, színvonalas szolgáltatása sem szorulhat háttérbe. Maradjon meg a polgárok választási szabadsága hagyományos és elektronikus dokumentum között, mint emberi méltóságunk gyakorlásának egyik formája.

Utolsóként dr. Halász Péter, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke szakmai problémáikról, terveikről beszélt. Előtte egy javaslatával utalt az aktuális jelenre is, miszerint érdemes lenne könyvtárosainknak önvizsgálatot tartani a tekintetben, vajon miben tudnának könyvtáraink hozzájárulni a válság leküzdéséhez, a nehézségek enyhítéséhez? Szervezetük nincs szerencsés helyzetben. Nagy szétszórtságban léteznek, sok tagjuk egyszemélyes könyvtárban dolgozik, amely nehezíti a programokon való részvételt. Igen erős munkatársaik körében a fluktuáció, ezért 2-3 évenként újra kell építeni a szervezeti alapokat. Felsorolta azokat a magyar településeket, amelyeknek könyvtáraival már volt szakmai kapcsolatuk – köztük Tatabányát is megemlítve. A jövőben szeretnének régiós együttműködések is kialakítani.

A konzultációt követően megtekinthettük a Bibliotheca Hungarica gyűjteményét. Összeségében kitűnő szervezéssel megvalósított, nívós szakmai programon vehettünk részt, amelyhez barátságos vendéglátást kaptunk. Köszönet érte minden szervezőnek és a program lebonyolításában részt vevő kollégának.

Szilassi Andrea
MKE KEM elnök
Városi Könyvtár, Tatabánya

Újra működik a könyvtár Csolnokon

A szolgáltatás eddig azért szünetelt, mert az anyai örömök miatt ideiglenesen távozó kolléganőt nem tudták hosszú távon helyettesíteni. Priegl Éva márciustól nagy lendülettel fogott hozzá, hogy újra felhívja a könyvtárra a figyelmet. A vártnál nagyobb forgalom már őt igazolja, no meg a lakosság igényét a szolgáltatásra. A könyvtárban az alapszolgáltatások mellett internethasználatra is van lehetőség. Egyelőre főként gyerekek látogatják a könyvtárat, de néhány felnőtt beiratkozó is akadt már. A kolléganő bemutató órára hívta az óvo-

da nagycsoportosait, akik a következő napokban testvérekkel és szülőkkel tértek vissza. A tervek szerint a jövő tanévtől *Tanórák a könyvtárban* címmel bizonyos órákat (történelem, irodalom, népmeseret) az intézményben tartánának meg, kérdésekkel és feladatokkal megdolgoztatva a tanulókat. A most szerveződő „5lett” Európai Unió-s vándorkiállítás és totó várhatóan tovább növeli majd az érdeklődést. Sok sikert és kitartást kívánunk a munkához!

Kissné Anda Klára
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya

Irodalombarátok köre a községi könyvtárban

Olvasásnépszerűsítésbe kezdett a vértesszőlősi könyvtár. A meghirdetett klubba azokat várjuk, akik szeretnek olvasni, szívesen megosztanák olvasmányélményeiket másokkal, és szívesen beszélgetnek írókról, könyvekről. Az elképzelések szerint a tagok havi egy alkalommal kötetlen beszélgetésre gyűlnének össze a könyvtárban, hogy az előző alkalommal kö-

zösen meghatározott és mindenki által elolvasott műről eszmét cseréljenek, csevegjenek. Az Irodalombarátok köréhez való csatlakozás egyetlen feltétele a könyvtári tagság vagy ennek hiányában a beiratkozás, ami ingyenes.

Feketsné Kisvarga Anita
Községi Könyvtár, Vértesszőlős

RÓLUNK ÍRTÁK

Negyvenéves az *Új Forrás*

Jubileum: szerzők és szerkesztők idézték a múltat

A József Attila Megyei Könyvtár és az *Új Forrás* szerkesztősége március 23-án műsorral köszöntötte a 40 éves *Új Forrást*. A múltat, az alkotókat megismerni Tarján Tamás irodalomtörténész segítette a szerzők, szerkesztők, valamint Dresch Mihály szaxofonművész közreműködésével.

Az ünneplés megemlékezéssel kezdődött: megkoszorúzták az 1984-ben elhunyt Payer István alapító főszerkesztő sírját.

A délutáni ünnepségen a könyvtárban dr. Monostori Imre főszerkesztő, a folyóirat szerkesztőségének is régóta helyet adó József Attila Megyei Könyvtár igazgatója idézte fel a lap történetét. Az *Új Forrás* a Magyar Tanácskörtársaság 50. évfordulójára jelent meg 1969-ben *Forrás* címen, antológiaként. Kecskeméten, Forrás néven éppen akkor indult folyóirat. A tatabányai kiadvány 1971-től *Új Forrás* néven lát napvilágot.

Az antológia 1979-ig évente háromszor jelent meg Sárándi József költő, szerkesztő segítségével, ezután 1991-ig évente 6 szám jelent

meg, azóta évente már tízszer vehetjük kézbe a folyóiratot.

Az *Új Forrás* irodalmi, művészeti és társadalmi folyóirat. Emlékezetes száma volt, amikor megjelentek Nagy Gáspár versei, vagy 30 évvel ezelőtt az országos visszhangot is kiváltó nemzetvita. Jelentősek az „Új Forrás Könyvek”: ebből is éppen 40 jelent meg eddig kiváló szerzők műveivel.

Az esten Tarján Tamás sorra beszélgetett a lap szerzőivel, szerkesztőivel. Felolvasott műveiből Horváth Krisztina, Jász Attila, Kovács Lajos, Monostori Imre, Vasadi Péter, Villányi László, Zalán Tibor, felvételtől hallhattuk Nagy Gáspár hangját is.

A jubileumi találkozón mutatták be Vekerdi László: *Fülep Lajos levelezése* című új *Új Forrás* kötetét. Az alkalomhoz illően kiállítás is nyílt: a Félfal-galériában ezúttal Lévai Ádám tatabányai grafikusművész alkotásait láthatják az érdeklődők.

(ER) *Dunántúli Krónika*, 2009. április 1., p. 12.

A KÖLTÉSZET NAPJA KÖNYVTÁRAINKBAN

Esztergom – A Helischer József Városi Könyvtárban több programot is szerveztünk. Olvasóink és a könyvtárosok kedvenc verseiből rendeztünk kiállítást a folyóirat-olvasó tárlóiban. Az összeállítást két hétig olvasgathatták a verskedvelő látogatóink.

Április 6-án Parti Nagy Lajossal beszélgetett

Bánhidya Vajk tanár. A Kossut-díjas költő, író életéről, munkásságáról mesélt. A főként fiatalokból álló közönség a művész verseit saját tolmácsolásában hallgathatta meg.

Április 8-án az esztergomi és a párkányi középiskolások diákok adták elő kedves verseiket. Meglepetésünkre huszonegy bátor fiatal állt fel

a dobogóra szavalni. Köztük volt olyan is, aki a saját szerzeményét adta elő. A nagyszámú nézőközönség osztálytársakból, tanárokból állt. A versmondó fiatalokat emléklappal jutalmaztuk. (Flórián Mária)

*

Héreg – Az Iskolai és Községi Könyvtárban április 16-án emlékeztünk meg a költészet napjáról. Niszner József és Tóvárosi Szilveszter, könyvtárunk két olvasója gitár kísérettel megzenésített verseket adott elő. A műsorban József Attila, Weöres Sándor és sok más költő verse hangzott el. Egy nagyon jó hangulatú délutánt töltöttek el együtt a könyvtár látogatói. (Véghné Szalai Katalin)

*

Komárom – A Jókai Mór Városi Könyvtár „irodalmi kávéház” néven már 2004 óta szervezi rendezvényeit. A programsorozat célja az irodalom népszerűsítése, szórakoztató oldalának megmutatása, egyben pódiumlehetőség helyi tehetségek, művészeti csoportok számára.

2009. március 20-án két fiatal tehetségnek, Balogh Eszternek és Eszlári Juditnak adtunk lehetőséget a bizonyításra. A Kővirágok Énekiskola végzős hallgatói *Ilyenek vagyunk mi, nők!* címmel igazán szórakoztató összeállítással álltak a közönség elé. A műsorban Molière, Babits Mihály, Örkény István, Heltai Gáspár, Hervay Gizella, Karinthy Frigyes műveiből (vers, próza, dráma) válogatást, valamint dalokat és musicalrészleteket is hallhattunk. (György Károlyné Rabi Lenke)

*

Tarján – Az ÁMK Közösségi Szintér Könyvtárban április 1-jén tartott könyvbemutatót Döbrentey Ildikó. A rendezvényen a helyi nyugdíjas énekkar is részt vett, így vendégünk javaslatára a találkozózt a *Tavaszi szél vizet áraszt* című népdallal nyitották meg. A 2008 karácsonya előtt megjelent *Beszélgetek az Úrral* című verses imakönyvből a szerző felolvasta az *Utazók*, a *Feltámadás* és az *Egy szívvel* című imákat. Ez utóbbit a héregi és a tarjáni egyházközösség egybetartozása és szoros kapcsolata miatt érezte az alkalomhoz illőnek. A gyerekekre tekintettel mondott mesét a magával hozott *Égből pottyant mesékből*. Könyveit dedikálta. A találkozó alkalmával Angyal Júlia festményeiben gyönyörködhattunk.

(Goldschmidt Éva végzős könyvtár és televízió szakos hallgató, olvasó és könyvtártámogató, Tarján)

Tata – A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában a komáromi Délibáb Színház ajándékát élvezhették április 6-án vendégeink. Mikolasek Zsófi – új oldaláról megmutatkozva – diákegyüttesével értő és befogadó közönségre lelt a címében „interaktív versmegszeretető műsor”-ral. A magyar költők műveiből összeállított program a versmondáson túl közös játékokról szólt. (Koroncziné Nagy Mariann)

A „Könyves szerda” vendége március 18-án V. Kulcsár Ildikó volt. A cikkeiről, könyveiből már ismert író meggyerő őszinteséggel beszélt önmagáról, újságírói indulásáról, pályája olykor nehéz szépségeiről, a családról, nő és férfi kapcsolatáról. Az esten Petrozsényi Eszter olvasott fel. (Pribojszky Mátyásné)

Amit szívedbe rejtessz címmel tartott vetítéssel egybekötött előadást Valachi Anna József Attila „égi és földi szerelmei”-ről. A műsorok sikerét sokszor nyomatékosabban jelzi a csend, mint a vastaps. Most is ezt élhettük át. Az irodalomtörténész érzékeny ízléssel vezette végig közönségét a költő személyiségének és költészetének sorsfordulóin. (Pribojszky Mátyásné)

*

Tatabánya – Szólintatok Ildikó néjének! – fordult a gyerekekhez Döbrentey Ildikó április 20-án a József Attila Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárában. Nem rendhagyó módon, már a bejáratnál fogadta az érkezőket, ismerkedett velük. Meséit – melyeket környezeté, családjá ihletett – nagy érdeklődéssel hallgatták a gyerekek. A virtuális színpadon a bátrabb ovisok is felléptek egy-egy verssel, illetve mesével. A meseóra végén közösen megtanult vidám énekkel és kézérintéssel búcsúztak egymástól a résztvevők. (Lehrreihné Dürög Brigitta)

Április 27-én Vallai Péter Jászai Mari-díjas színművész a *TI. ESZ. I. avagy egy háromnapos vízihulla csodálatos élete* című előadásán vehettek részt az érdeklődők. A *TI. ESZ. I.* Thomas Stearns Eliotra utal, akinek szállóigévé vált „Az élet nagyon hosszú” mondatán egy írógeneráció nőtt fel. Az önálló est ötlete a Vígszínház *Augusztus Oklahomában* című előadásából született. Vallai Pétert a halál témája különösen foglalkoztatja, így szívesen válogatott morbiditást és humort sem nélkülöző írásokból (Malinowski, Updike, Kafka, Gustavson, Albee, Krasznahorkai, Petri, stb.). (Kissné Anda Klára)

NEKROLÓG

Lajos László
(1932 – 2009)

Március 27-én – néhány nappal a 77. születésnapja előtt – temettük Lajos Lászlót, a megyei könyvtár egykori igazgatóhelyettesét.

A Tatabányai Mészkögyárban kezdett dolgozni 16 évesen, majd egy év múlva belépett a Magyar Néphadseregbe. 1955-ben

végzett a Zrínyi Katonai Akadémián, 1957-ben leszerelt. Ezt követően a Tatabányai Szénbányánál, majd a Tatabányai Hőerőműnél dolgozott. Ebben az időszakban két szakmunkásbizonyítványt is szerzett.

1961-ben lett a megyei könyvtár munkatársa. A kezdeteket publikációi alapján tudjuk felidézni. A művelődési autót vezette, letéteket cserélt, filmet vetített, ismeretterjesztő előadásokat szervezett. A KMK tanfolyamán középfokú könyvtárosi végzettséget szerzett 1963-ban. Volt műszaki szaktájékoztató, majd a tájékoztató csoport vezetője, igazgatóhelyettes. Kiegészítő képzéssel főiskolai diplomát szerzett. 1990-ben lett nyugdíjas.

Az adatok nem sokat árulnak el sokoldalúságából, és keveset is tudunk róla. A kirándulásokon mindig fényképezett, fotói a könyvtári kiad-

ványokban is megtalálhatók. Az 1964-ben átadott könyvtár építésének folyamatáról is készített fotósorozatot. 1973-ban jelent meg róla írás a Komárom Megyei Könyvtárosban – onnan tudjuk, hogy fotóival kiállításokon is szerepelt. Környén fotósakkört vezetett a 70-es években. Csillagászati érdeklődése is vezette, amikor a 70-es évek elején megszervezte a Delta Klubot a sci-fi és a műszaki–természettudományi érdeklődésű fiatalok számára.

Kiváló gyakorlati érzéke és szervezőkészsége volt: a zárjavítástól az alaprajzok készítéséig, könyvtári berendezés tervezéséig sok mindennel foglalkozott. A megyei könyvtárban a hanglemezpultot ő tervezte és szerelte be egykori munkatársaival – ahogy akkoriban mondták – társadalmi munkában. Módszertanos igazgatóhelyettesként szerepe volt a 80-as évek elején az ellátó központok kialakításában is.

Harminc évig volt a megyei könyvtár dolgozója. Amikor csoportvezető lett, azt mondta, vezetői elve: „Leben und leben lassen.” A portré mindenképp hiányos marad, immár örökre. Az adatokon túl ennyit tudunk megőrizni az emberből, aki hosszú évekig munkatársunk volt.

Takács Anna
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya

SZEMÉLYI HÍREK

Komárom – Török Csaba, a komáromi városi könyvtár rendszergazdája 2009. április 1-jétől a József Attila Megyei Könyvtár munkatársa.

Új munkahelyéhez jó egészséget és sok sikert kívánunk!

György Károlyné Rabi Lenke
Jókai Mórt Városi Könyvtár, Komárom

Felelős szerkesztő Kissné Anda Klára

Rovatvezetők: dr. Horváth Géza, Kissné Anda Klára, Lehrreichnetné Dürgő Brigitta, Sámuelné Ábrahám Mónika

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya, Fő tér 2.

Felelős kiadó dr. Monostori Imre igazgató

ISSN 1218 9278

A nyomtatásért felel a Vértes Copy Plusz Kft.